

Sygn. akt III AUa 1360/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 marca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Antonina Grymel (spr.)
Sędziowie	SSO del. Ewelina Kocurek - Grabowska SSA Wojciech Bzibziak
Protokolant	Ewa Bury

po rozpoznaniu w dniu 26 marca 2013r. w Katowicach

sprawy z odwołania D. G. (D. G.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o rentę socjalną

na skutek apelacji ubezpieczonej D. G.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach Ośrodka Zamiejscowego w Rybniku

z dnia 23 kwietnia 2012r. sygn. akt IX U 42/11

oddala apelację.

/-/SSO del.E.Kocurek-Grabowska /-/SSA A.Grymel /-/SSA W.Bzibziak

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 1360/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 grudnia 2010r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił D. G. prawa do dalszej renty socjalnej od 1 listopada 2010r. podnosząc, iż komisja lekarska orzeczeniem z dnia 13 grudnia 2010r. orzekła, iż nie jest ona całkowicie niezdolna do pracy.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczona domagała się jej zmiany i przyznania renty socjalnej wskazując, iż ze względu na stan zdrowia nie jest w stanie podjąć żadnej pracy.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania powołując się na okoliczności przytoczone w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku wyrokiem z dnia 23 kwietnia 2012r. oddalił odwołanie.

Z ustaleń Sądu Okręgowego wynika, iż ubezpieczona urodziła się (...) Posiada wykształcenie podstawowe specjalne. W latach 1992-2003 pracowała w zakładzie pracy chronionej przy produkcji słodyczy.

W okresie od 2004r. do 31 października 2010r. była uprawniona do renty socjalnej z powodu znacznego nasilenia zaburzeń depresyjnych i lękowych u osoby upośledzonej w stopniu lekkim.

Po złożeniu w dniu 6 września 2010r. wniosku o rentę na dalszy okres, została poddana badaniom przez konsultanta ZUS – psychologa oraz lekarza orzecznika, który orzeczeniem z dnia 8 listopada 2010r. uznał, iż ubezpieczona nie jest całkowicie niezdolna do pracy wskazując, iż występujące upośledzenie umysłowe lekkie łącznie z zaburzeniami narządu ruchu – obustronny kośćciorost promieniowo-łokciowy z pełną adaptacją do niesprawności, może co najwyżej stanowić podstawę do orzeczenia częściowej niezdolności do pracy, nie skutkuje natomiast niezdolnością całkowitą. Konsultant także nie stwierdził, aby w diagnostyce psychologicznej istniały wzmiankowane wcześniej zaburzenia nastroju, co uzasadnia twierdzenie, iż pod wpływem leczenia uległy zdecydowanej, wyraźnej poprawie.

Komisja lekarska orzeczeniem z dnia 13 grudnia 2010r. podtrzymała stanowisko lekarza orzecznika.

W oparciu o powyższe orzeczenie organ rentowy odmówił ubezpieczonej prawa do renty socjalnej.

Celem zweryfikowania orzeczeń lekarza orzecznika i komisji lekarskiej Sąd I instancji przeprowadził dowód z opinii psychiatrycznych, psychologicznych i ortopedycznych, z których wynika, iż aktualny stan zdrowia odwołującej nie czyni jej całkowicie niezdolną do pracy.

W opiniach psychiatrycznych i psychologicznych biegli nie stwierdzili u ubezpieczonej choroby psychicznej w rozumieniu psychozy, rozpoznali natomiast upośledzenie umysłowe stopnia lekkiego i organiczne zaburzenia osobowości wskazując, iż obecna aktywność i funkcjonowanie odwołującej są nieznacznie ograniczone z punktu widzenia objawów psychopatologicznych, ale mimo tego jest ona wystarczająco samodzielna. Nie ma większych problemów z codziennym funkcjonowaniem, opieką nad dzieckiem i prowadzeniem gospodarstwa domowego. Zgłaszane przez nią objawy psychopatologiczne (zaburzenia pamięci, koncentracji, uwagi) są związane głównie z upośledzonymi możliwościami intelektualnymi oraz towarzyszącymi ograniczeniami możliwości adaptacji do sytuacji stresowych, słabymi kompetencjami społecznymi. Biegli nie stwierdzili takiego nasilenia objawów

w aspekcie psychopatologicznym, które dawałyby podstawy do orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy. Od ostatniego badania (11 października 2007r.), w którym stwierdzono zaburzenia lękowo-depresyjne z obniżonym nastrojem i napędem, cechami niepokoju, lęku i urojeniową interpretacją otoczenia, nastąpiła poprawa stanu zdrowia, ponieważ obecnie nie stwierdza się objawów psychotycznych ani patologicznych wahań nastroju. Natomiast w obrazie klinicznym nadal występuje zubożenie sfery osobowości i łagodne zaburzenia funkcji poznawczych.

W opinii ortopedycznej biegły wskazał, iż obecne zmiany w obrębie lewej kończyny górnej, tj. kośćciorost promieniowo-łokciowy z niewielkim niedorozwojem kończyny jest wrodzoną wadą, która nie uległa zmianie i nie spowodowała pogorszenia stanu zdrowia. Badaniem przedmiotowym biegły nie stwierdził zmian w pozostałych odcinkach narządu ruchu, które miałyby wpływ na określenie niezdolności do pracy.

W oparciu o powyższe ustalenia Sąd Okręgowy uznał, iż odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Podniósł, iż zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 czerwca 2003r. o rencie socjalnej (Dz. U. nr 135, poz. 1268 ze zm.) renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu

naruszenia sprawności organizmu, które powstało przed ukończeniem 18 roku życia. Osobie spełniającej powyższe warunki przysługuje renta socjalna okresowa, jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest okresowa.

Sąd I instancji przypomniał także, iż zgodnie z art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009r. nr 153, poz. 1227) całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy.

Kwestii spornej w niniejszej sprawie Sąd ten upatrywał w ustaleniu, czy ubezpieczona jest nadal, tj. od 1 listopada 2010r., całkowicie niezdolna do pracy podkreślając, iż w świetle wyników przeprowadzonego postępowania, nie ulega wątpliwości, iż po dniu 31 października 2010r. odwołująca nie jest całkowicie niezdolna do pracy, na co jednoznacznie wskazują opinie wszystkich powołanych biegłych, uznane przez Sąd Okręgowy za przekonywujące, albowiem zawierają wyczerpującą, specjalistyczną ocenę schorzenia ubezpieczonej, są rzeczowe, poparte wynikami badań podmiotowych i przedmiotowych, analizą dokumentacji lekarskiej z przebiegu jej leczenia. Ponadto opinie te wydane zostały w oparciu o fachową wiedzę, są logicznie i przekonywująco uzasadnione.

Jednocześnie Sąd nie podzielił zastrzeżeń odwołującej do powołanych opinii, w sytuacji gdy z opinii jednoznacznie wynika, iż stan jej zdrowia, w porównaniu z poprzednim badaniem orzecznictwem w 2007r., w sytuacji niekwestionowanego istnienia wady wrodzonej ręki oraz upośledzenia umysłowego w stopniu lekkim, uległ poprawie, co wynika zarówno z dokumentacji lekarskiej, jak i z przeprowadzonego badania, na którą to poprawę stanu zdrowia wskazywali również lekarze orzecznicy organu rentowego. Nie występują obecnie, stwierdzone w 2007r., zaburzenia lękowo-depresyjne z obniżonym nastrojem i napędem, cechami niepokoju, lęku i urojeniową interpretacją otoczenia, jak również nie stwierdza się obecnie objawów psychotycznych ani patologicznych wahań nastroju.

Mając zatem na uwadze obecny stan zdrowia odwołującej, tj. brak całkowitej niezdolności do pracy, poprawę stanu jej zdrowia w porównaniu z poprzednim badaniem orzecznictwem z 2007r., Sąd I instancji uznał, iż brak jest przesłanek do przyznania ubezpieczonej renty socjalnej na dalszy okres, tj. od 1 listopada 2010r.

Zgodnie bowiem z treścią art. 107 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z art. 15 pkt 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003r. o rencie socjalnej prawo do świadczeń uzależnionych od niezdolności do pracy oraz wysokość tych świadczeń ulega zmianie, jeżeli w wyniku badania lekarskiego, przeprowadzonego na wniosek lub z urzędu, ustalono zmianę stopnia niezdolności do pracy, brak tej niezdolności lub jej ponowne powstanie.

W związku z powyższym Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 1 kpc orzekł o oddaleniu odwołania, nie znajdując podstaw do jego uwzględnienia.

Apelację od przedstawionego orzeczenia wywiodła ubezpieczona.

Nie formułując zarzutów, wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku.

W uzasadnieniu podniosła jedynie, iż obecnie pozostaje pod opieką lekarza specjalisty psychiatry w Poradni Zdrowia Psychicznego w Ż.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja ubezpieczonej nie zasłużyła na uwzględnienie.

Kwestia sporna w omawianym przypadku sprowadzała się do ustalenia, czy poczynając od 1 listopada 2010r. stan zdrowia D. G. nadal czyni ją całkowicie niezdolną do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu powstałego w okresach wymienionych w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003r. o rencie socjalnej (Dz. U. nr 135, poz. 1268

ze zm.), jako jednej z przesłanek określonych w powołanym przepisie, wymaganych do nabycia uprawnień do renty socjalnej.

Z mocy art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009r., nr 153, poz. 1227 ze zm.) w związku z art. 15 ustawy cytowanej powyżej – całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy.

Przypomnieć również należy, iż po myśli art. 107 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – w oparciu o art. 15 ustawy o rencie socjalnej znajdującego odpowiednie zastosowanie także w niniejszej sprawie – prawo do świadczeń uzależnionych od niezdolności do pracy oraz wysokość tych świadczeń ulega zmianie, jeżeli w wyniku badania lekarskiego, przeprowadzonego na wniosek lub z urzędu, ustalono zmianę stopnia niezdolności do pracy, brak tej niezdolności lub jej ponowne powstanie.

Dla wyjaśnienia wskazanej kwestii Sąd Okręgowy przeprowadził stosowne postępowanie dowodowe, wszechstronnie rozważając zebrany materiał dowodowy, którego ocena w pełni uprawnia do uznania, iż skarżąca aktualnie nie jest całkowicie niezdolna do pracy.

Jak wynika bowiem ze zgodnych wniosków dwóch zespołów biegłych: psychiatry i psychologa, nasilenie występujących aktualnie zaburzeń sfery emocjonalnej nie powoduje o ubezpieczonej całkowitej niezdolności do pracy. Choć jej obecna aktywność i funkcjonowanie są nieznacznie ograniczone z punktu widzenia objawów psychopatologicznych, jednak odwołująca pozostaje wystarczająco samodzielna. Nie ma większych problemów z codziennym funkcjonowaniem, opieką na dzieckiem i prowadzeniem gospodarstwa domowego. Zgłaszane przez odwołującą objawy psychopatologiczne (zaburzenia pamięci, koncentracji i uwagi) są związane głównie z upośledzonymi możliwościami adaptacji do sytuacji stresowych, słabymi kompetencjami społecznymi. Co zaś najistotniejsze, od ostatniego badania w dniu 11 października 2007r., w którym stwierdzono zaburzenia lękowo-depresyjne z obniżonym nastrojem i napędem, cechami niepokoju, lęku i urojeniową interpretacją otoczenia, nastąpiła istotna poprawa stanu zdrowia ubezpieczonej, albowiem obecnie nie stwierdza się objawów psychotycznych, jak również patologicznych zaburzeń nastroju, jakkolwiek w obrazie klinicznym nadal występuje zubożenie sfery osobowości i łagodne zaburzenia funkcji poznawczych, nie dające podstaw do orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy.

Także w ocenie biegłego specjalisty z zakresu ortopedii, sam stan ortopedyczny w obrębie kończyny górnej lewej nie czynił i nie czyni skarżącej całkowicie niezdolną do pracy, w przypadku której powodem stwierdzanej wcześniej całkowitej niezdolności do pracy był wyłącznie stan psychiczny.

Sąd Apelacyjny również podziela treść omawianych opinii, o których fachowości świadczy fakt, iż zostały sporządzone przez specjalistów reprezentujących gałęzie medycyny adekwatne do schorzeń, na jakie cierpi odwołująca i w związku, z którymi ubiega się o przyznanie prawa do dalszej renty socjalnej. Za ich rzetelnością przemawia zaś to, że zostały opracowane w oparciu o wywiad chorobowy, analizę dostępnej dokumentacji medycznej ubezpieczonej oraz wyniki bezpośrednich badań.

Odwołująca tymczasem, tak przed Sądem I instancji, jak i na etapie postępowania apelacyjnego, nie dostarczyła żadnych obiektywnych dowodów medycznych na poparcie swojej tezy o istnieniu jej całkowitej niezdolności do pracy, powołując się w tym zakresie na swoje subiektywne odczucia, nieznajdujące potwierdzenie w zebranych materiale dowodowym.

W tym stanie rzeczy, z omówionych powodów, Sąd Apelacyjny na mocy art. 385 kpc orzekł o oddaleniu apelacji ubezpieczonej, jako pozbawionej usprawiedliwionych podstaw.

/-/SSO del.E.Kocurek-Grabowska /-/SSA A.Grymel /-/SSA W.Bzibziak

Sędzia Przewodniczący Sędzia

JR